

Spredte paragraffer om kunstuddannelse

af Jørgen Michaelsen

Kap. 1. Uddannelsen

§ 1. Om selve uddannelsesforløbet er der ikke meget at bemærke. Det påbegyndes typisk på det-og-det tidspunkt og afsluttes som regel på det-og-det tidspunkt. Undervejs i forløbet optræder de-og-de påvirkninger, der eventuelt vil vise sig at have det-eller-det udfald. Endelig vil det givne udfald måske kunne danne grundlag for den-eller-den impuls af større eller mindre intensitet af kortere eller længere varighed.

§ 2. Meningen med uddannelsen bygger på meningen med kunsten. På det praktiske plan optræder denne dels i form af lærerkræfterne, dels i form af den, der ønsker at uddanne sig til kunstner.

§ 3. Kontakten mellem lærerkræfterne og den, der ønsker at uddanne sig som kunstner, kan variere kvalitativt og kvantitativt. Dette forhold kan i sig selv opfattes som en afspejling af de pågældendes selvforståelse.

Stk. 2. Uddannelsesforløbet er undertiden blevet beskrevet som en proces, hvor en indledende destruktionsfase efterfølges af en genopbygningsfase. Denne beskrivelse er på flere måder mangelfuld. I grove træk peger den dog på, at ingen, eller i det mindste meget få, gennemgår uddannelsesforløbet uden grundlæggende forandringer i selvforståelsen.

Stk. 3. Hvorvidt disse ændringer må betegnes som resultatet af en destruktion, er et åbent spørgsmål.

Stk. 4. Åbne spørgsmål er altid genstand for definitionskampe. Enhver har mulighed for at deltage i disse kampe. Forudsætningen for at opnå indflydelse på det midlertidige eller blivende udfald af kampene ligger i styrken af viljen til at definere.

§ 4. Om stedet for uddannelsesforløbet er der ikke meget at bemærke. Uddannelsen kan fx finde sted der-og-der. Muligvis forefindes de-og-de midler og muligheder.

Stk. 2. Det, der er muligt, vil i givet fald kunne blive virkeligt. Forudsætningen er, at dette anses for tilstrækkelig ønskeligt, og at der på det givne sted findes det nødvendige materielle og mentale rum.

§ 5. (Ophævet).

§ 6. (Ophævet).

§ 7. (Ophævet).

§ 8. Et tilstrækkeligt ønske om at gøre en given mulighed til virkelighed må i tilstrækkeligt omfang være udtryk for en hensigt. Denne må i sig selv bygge på og udtrykke kontakten mellem lærerkræfter og den, der ønsker at uddanne sig til kunstner, hvad enten den pågældende har udviklet en individuel eller en kollektiv selvforståelse, jfr. § 3, stk. 1.

§ 9. I grunden drejer kunstuddannelsen sig om forholdet mellem muligheden i virkeligheden og virkeligheden i muligheden.

Stk. 2. Realiseringen af et kunstnerisk relevant perspektiv medfører en hel eller delvis destruktion af dette.

§ 10. (Ophævet).

§ 11. Om lærerkræfterne, der varetager uddannelsesforløbet, er der ikke meget at bemærke. Lærerkræfterne kan omfatte den-og-den, hvilket efter alt at dømme vil medføre de-og-de muligheder, såfremt de-og-de forudsætninger er til stede.

§ 12. Lærerkræfterne organiserer evalueringen af den, der ønsker at uddanne sig til kunstner. I evalueringen indgår såvel objektive som subjektive faktorer. Den dømmekraft, der danner basis for evalueringen, må til enhver tid være i stand til at bedømme sit eget forhold til de givne historiske omstændigheder. Dette kan medføre behov for:

- 1) Større gennemsigtighed.
- 2) Større sammensathed.

Kap. 2. Kunsten

§ 13. Kunsten producerer så megen mening, at der med jævne mellemrum optræder semantiske overakkumulationskriser. Heri kan der ligge en så udpræget regelmæssighed, at rækken af kriser synes at udgøre et cyklisk system.

Stk. 2. Hvis kunsten skal bevare sit historiske fodfæste, må den konstant finde veje til overvindelse af disse kriser.

Stk. 3. Da det ikke er muligt at definere kunstens historiske fodfæste gennem almindelig forhandling, må man være indstillet på kamplignende handlinger og tilstande.

§ 14. Eftersom kunstens semantiske overakkumulation er resultatet af det dialektiske forhold mellem kunsten og samfundet (eller den kulturelle kontekst), vil

kunstens overvindelse af disse kriser også i vidt omfang være en overvindelse af samfundet.

Stk. 2. Kunstens relative autonomi ligger først og fremmest i kunstens vilje og evne til at overvinde sine semantiske overakkumulationskriser og herved rekonstruere sine sociale og kulturelle forviklinger.

Stk. 3. Man kan også sige, at kunstens kritiske potentiale netop ligger i denne vilje og evne. Mister kunsten sin vilje og evne til at overvinde sine semantiske overakkumulationskriser og herved rekonstruere sine forviklinger med samfundet (eller den kulturelle kontekst), da har den heller ikke længere noget kritisk potentiale.

§ 15. (Ophævet).

§ 16. Hvis man undlader at grundlægge kunsten, da vil man samtidig kunne undgå kunstens negative uendelighed.

§ 17. Det står ikke kunstneren frit at producere god kunst.

Stk. 2. I sidste instans ligger kunsten tættere på nødvendigheden end på friheden.

§ 18. (Ophævet.)

§ 19. (Ophævet.)

§ 20. (Ophævet).

§ 21. (Ophævet).

§ 22. (Ophævet).

§ 23. (Ophævet).

§ 24. (Ophævet).

Kap. 3. Samfundet (eller den kulturelle kontekst)

§ 25. I sig selv vil samfundet (eller den kulturelle kontekst) typisk give mindre mening end kunsten.

§ 26. Samfundet benytter tortur ved at underkaste masserne endeløs gentagelse, med det formål at opnå mest mulig ensartethed.

§ 27. (Ophævet).

§ 28. (Ophævet).

§ 29. (Ophævet).

§ 30. (Ophævet).

§ 31. (Ophævet).

§ 32. Tænker vi os samfundet som et socialt legeme, da retter dette legeme sit begær mod kunsten. Gennem kunstens grundlæggelse ønsker samfundet at sætte negativ uendelighed i stedet for kunstens positive uendelighed, jfr. § 16.

§ 33. (Ophævet).

§ 34. (Ophævet).

§ 35. (Ophævet).

§ 36. Man må være indstillet på, at samfundet i sin nuværende form bliver afskaffet. Kunsten implicerer dette. Den trænger de politiske og kulturelle former og koder op i en krog, viderefører deres fordring med andre midler, sletter en urigtig idé og sætter den rigtige i stedet.

Kap. 4. Kunstneren eller samfundsborgeren

§ 37. Kunsten er en opgave for meget for samfundet. Kunsten er ikke en protese, hverken objektivt eller subjektivt.

§ 38. Den, der ønsker at uddanne sig til kunstner, bør så tidligt som muligt gøres bekendt med det forhold, at man ikke kan forblive i kunsten, såfremt man forlader den.

§ 39. (Ophævet).

§ 40. Der findes intet ubrugeligt. Den kunstneriske dømmekraft er ufejlbarlig. Kunstneren er nyttigere end nogen anden samfundsborger, med eller mod sin vilje.

§ 41. (Ophævet).

§ 42. (Ophævet).

§ 43. (Ophævet).

§ 44. (Ophævet).

§ 45. (Ophævet).

§ 46. Ved den ene eller den anden afskaffelse af samfundet fortsætter kunsten uanfægtet. Samfundsborgerne ønsker det. De isolerer den herskende elite og skaber mutationer i dens reproduktionsgrundlag. De åbner historien, vender den på hovedet og lader den fortsætte et nyt sted.

§ 47. (Ophævet).

§ 48. (Ophævet).

2012